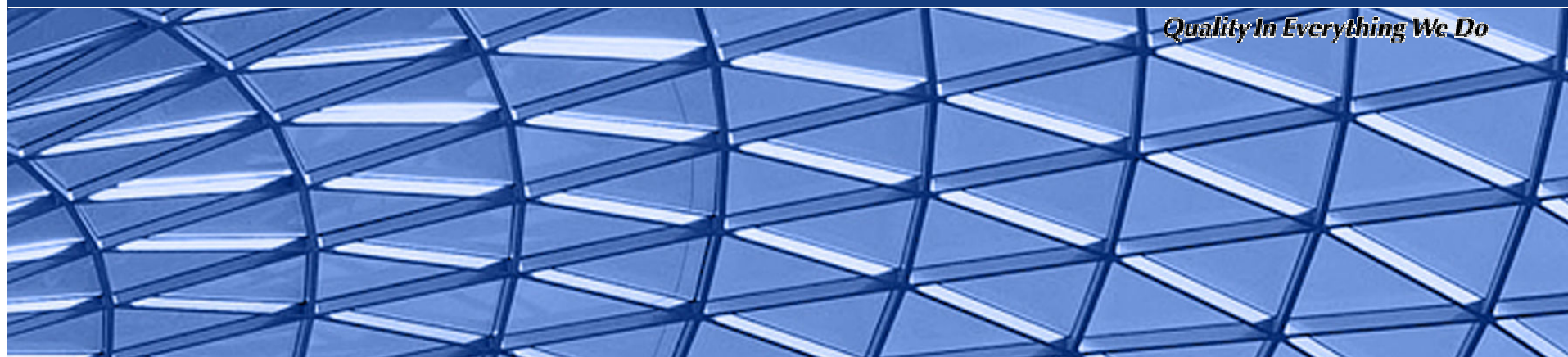

IFRS i utvikling - rammeverksprosjektet

ORS Kristiansand Symposium 12. juni 2007

Steinar S. Kvifte

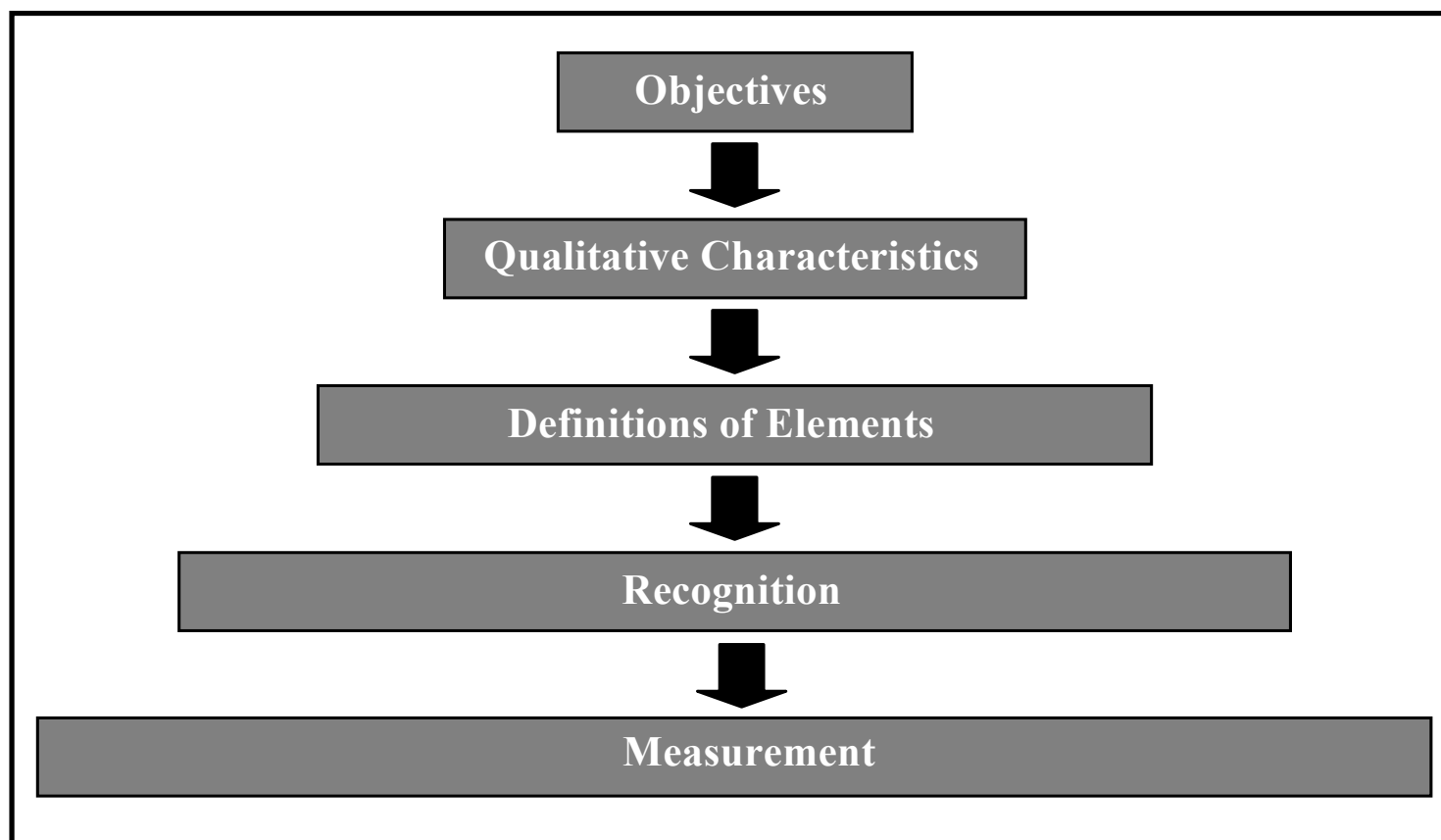
© 2007 Ernst & Young AS - all rights reserved

Bakgrunn

Kritikk av standard setting før FASB	FASBs "svarte på tiltale"
Produsentfokus	Brukerfokus
Praksiskodifisering	Normativ og deduktiv tilnærming
Vage og fleksible kriterier for regnskapsføring	Balanseorientering

Det konseptuelle hierarkiet

”Langt mellom liv og lære”

- FASB utviklet et normativt konseptuelt rammeverk med fokus på beslutningsnytte på 70- og 80-tallet
- De andre ledende standard setterne kopierte FASB
- Like fullt ble standard settingen gjort på regnskapsprodusentenes premisser – ”politisk” standard setting
- Detaljregulering (USA) og fleksibilitet (internasjonale standarder)

Regnskapsskandalene i 2001/2002 – "the accounting system was broken"

- Enron og WorldCom i USA
- Parmalat i Europa
- Brukernytte på agendaen igjen
- Fra regelbasert til prinsippbasert standard setting
- Fra resultatorientering til balanseorientering

Hva er et konseptuelt rammeverk?

- En plattform for utvikling av konsistente regnskapsstandarder og praksis?
- Et langsiktig mål, en visjon?
- En referansekilde og terminologisk hjelpemiddel?
- Normativ?
- Deskriptiv?

Definisjon

- FASBs definisjon
 - *”(...) et enhetlig system av sammenhengende målsetninger og underliggende forutsetninger som kan lede til konsistente regnskapsstandarter og som avgrenser og beskriver regnskapsføring og årsregnskap” (FASB 1976b, 2 (fritt oversatt))*
- Alternativ definisjon
 - *En normativ regnskapsteori som avgrenser mulighetsområdet for akseptable løsninger på praktiske regnskapsspørsmål, eller om du vil en plattform for løsning av praktiske regnskapsspørsmål*

Formål med konseptuelle rammeverk

- Formålet med konseptuelle rammeverk (IASB 1989, 1)
 - Rettesnor for det standard settende organet
 - Overordnet målsetning
 - Rettesnor for regnskapsprodusenter i mangel av standarder og anbefalinger
 - Gi regnskapsbrukerne økt forståelse og tillit til årsregnskap
 - Gi økt sammenlignbarheten mellom årsregnskap
 - Fremme internasjonal harmonisering

Rammeverket får anvendelse i praksis

- I US GAAP – ikke ansett å være en autoritativ kilde
- I IFRS – i mangel av standarder og fortolkninger skal løsningene utledes av rammeverket

Kildehierarkiet (IAS 1.13/IAS 8.10-12)

1. Dekkende framstilling
 2. Standarder og fortolkninger
 3. Relevant og pålitelig beslutningsnyttig informasjon
 - 3a Standarder og fortolkninger som omhandler analoge problemstillinger
 - 3b Kriterier for regnskapsføring og måling i rammeverket
 - 3c Andre standardsetteres anbefalinger, annen regnskapslitteratur og bransjepraksis
- Presumpsjon 1: Anvendelse av rammeverket gir dekkende framstilling
 - Problem: En rekke standarder er i konflikt med rammeverket
 - Problem: Hva med bevisste brudd, som f eks pensjonskorridoren
 - Problem 3a: Analog anvendelse når problemstilling er utenfor en standards virkeområde
 - Observasjon 3c – betinget anvendelse av andre standardsetteres anbefalinger, men ubetinget anvendelse av annen regnskapslitteratur og bransjepraksis
 - "Fritt valg" innenfor disse rammene?

Konseptuelle rammeverk på den aktive agendaen

- Sammarbeidsprosjekt FASB og IASB (2004)
- Forventet ferdigstillelse: 2010-2012
- "Cross-cutting issues approach" vs. "Comprehensive approach"
 - Forutsetter at gjeldende rammeverk henger logisk og konseptuelt sammen – gjør det det?
- Aktive delprosjekter (ikke alle formelt del av rammeverksprosjektet)
 - Målsetning og kvalitetskrav – "Preliminary Views" i juni 2006
 - Egenkapital vs. Gjeld
 - Inntektsføring
 - Elementene
 - Virkelig verdi måling
 - Regnskapsoppstillinger

Kontroversielle spørsmål (1)

- Verdenssettelsesformål ("resource allocation decisions") vs. oppfølgingsformål ("stewardship")
 - Skal regnskapet gi grunnlag for å vurdere ledelsens prestasjoner?
 - Brukere
 - Eiere vs potensielle investorer
 - Kortsiktige vs langsiktige investorer
 - Små vs store foretak
 - Virksomhet med økonomisk formål vs ideelle organisasjoner

Kontroversielle spørsmål (2)

- Pålitelighet vs "faithful representation" ("*(...) correspondence or agreement between accounting measures or descriptions in financial reports and the (real-world) economic phenomena they purport to represent (...)*")
 - Tilsynelatende bare en terminologisk justering – begrunnet med at det er ulike forståelser av hva som menes med "pålitelig" i praksis
 - Pålitelighet som oftest forbundet med verifiserbarhet i praksis, i.e. relativt begrenset usikkerhet og stor presisjon, men IASB er av en annen oppfatning
 - "Faithful representation" har tre dimensjoner – verifiserbarhet, nøytralitet (utelukker ubegrunnet forsiktighet) og fullstendighet (hensyntatt vesentlighet og kost-nytte), "*however, faithful representation implies neither absolute precision in the estimate nor certainty about the outcome*".
 - Verifiserbarhet innebærer at ulike eksperter vil konkludere rimelig likt, og forutsetter
 - Ingen metodefeil
 - Ingen feil i metodeanvendelsen
 - Kost representerer sjeldent et godt uttrykk for virkelig verdi (etter initial måling: "*(...) if the machine is three years old, reporting its original cost would not be a faithful representation of the machine as it now exists*").
- "Kondemneringen" av pålitelighet et ledd i å berede grunnen for verdibasert regnskapsføring og dermed "kondemnering" av den transaksjonsbaserte historisk kost modellen?

Kontroversielle spørsmål (3)

■ Forstålighet

- Brukerne *"will have a reasonable knowledge of business and economic activities and be able to read a financial report"*
 - Hva menes med "able to read a financial report"?
 1. Grunnleggende regnskapskompetanse?
 2. 1 og bred erfaring med anvendelse av regnskapsstandarder?
 3. Den ypperste regnskapsekspertisen (dagens situasjon)?
- BC2.40: *"Financial reports should be understandable by both sophisticated and relatively unsophisticated users"*.
 - Tilsier radikale endringer i gjeldende standarder, f eks IAS 12, IAS 19 og IAS 39

Kontroversielle spørsmål (4)

■ Inntektsføring

- Resultatorientert vs balanseorientert inntektsføring
 - ”Skaper inntekten kundefordringen eller skaper kundefordringen inntekten?”
- Ikke refunderbar abonnementsavgift inntektsføres ved tegning (tegningen gir opphav til en (ubetinget) eiendel – motposten resultatføres) – avsetning for prestasjonsforpliktelsen (utgiftene forbundet med å levere abonnementstjenesten) (tegningen gir opphav til en (ubetinget) gjeld – motposten resultatføres => fortjenesteelementet inntektsføres ved kontraktsinngåelse

Kontroversielle spørsmål (5)

- Forpliktelsesbegrepet
 - Skillet gjeld og egenkapital
 - Betingede forpliktelser er ikke gjeld, men enhver tradisjonell betinget forpliktelse inneholder et gjeldselement ("stand-ready obligation")
 - Økonomisk oppofrelse (les f eks "garantiforpliktelser") – selskapets utgifter til å innfri garantien selv, utgiftene som pådras om en ekstern part engasjeres for å utføre garantiarbeidet, eller verdien av forpliktelsen ved overdragelse av denne inklusiv usikkerhet og risiko (jf også måleprosjektet (neste foil))?

Kontroversielle spørsmål (6)

■ Måling

- Gjeldende rammeverk kortslutter når det kommer til måling
 - Lister aktuelle måleattributter
 - "Fair value" ikke nevnt
 - Viser til at historisk kost er mest vanlig i praksis (1989)
- DP "Fair Value Measurements"
 - SFAS 157
 - Hvordan måle virkelig verdi hvis krav om slik måling (omhandler ikke hvilke poster som skal virkelig verdi måles)
 - Virkelig verdi er en exitpris – gjelder også gjeld
 - Verdsettelseshierarki

Kontroversielle spørsmål (7)

■ Regnskapsoppstillinger

- Samarbeidsprosjekt FASB og IASB (2004)
 - Tredelt
 - Fase 1: Relevante regnskapsoppstillinger (ED mars 2006 – standard ila 2007)
Tre balanser – herunder IB (forslaget siden justert – vil kunne gjelde i tilfellet senere omarbeider mv)
En separat oppstilling av inntekter og kostnader (SOCIE ikke aktuelt)
 - Fase 2: Grunnleggende gjennomgang av spørsmål knyttet til presentasjon i regnskapsoppstillingene (DP forventet ila 2007)
Skille mellom drift, discontinued og finans i balanse, resultat og kontantstrømoppstilling
Alle endringer i balanseposter skal inngå i resultatregnskapet ("Statement of Earnings and Comprehensive Business")
 - Fase 3: Delårsrapportering (ikke igangsatt)

Det er nå det skjer!

- IASB og FASB tar stilling til alle de sentrale spørsmålene i rammeverksprosjektet
- Når rammeverksprosjektet er ferdigstilt er plattformen etablert med konsekvens for framtidig standard setting og regnskapspraksis
- Regnskapsprodusenter og brukere må engasjere seg nå!